

Kuidas jaab ta nägemata kodunt ära minna? Mis annab ta pühjuseks, kui Justina teda küsib, kui ta oma waike armsa silmadega tema otsa waatab, seda ta teadis, et ta siis ei saa waletada. Tema naene ei tohtinud tema plaanist midagi teada. Justina peab seda suureks patuks, mis ommetegi patt ei ole, waid tema sula digus. „Silm silma eest, hammas hamba eest.“ Warandus waranduse eest! See oli tema siht.

Plaan plaani järele tekkis tema peab, kuid nad olid wad rasked teoks teha. Pääwad läksiwad mõõda, ista suuremaks läks tema rahutus; ta ihkas lättemaismist. Ja waata, aeg näis tulnud olewat, et ta omad plaanid wõis täide saata.

Mõni päew hiljem toodi Justinale sõnum, et tema ainus wend surnud. Ta oli turg ja soowis oma surnud wenda weel ükskord näha saada ja teda tema wiimsele teele saata. Aga kuhu jääwad lapsed? Kes kannab senni nende eest hoolt? Mees aga ütles: „Mine matusele, wõta kõige wäiksem laps kaasa ja jää sinna õõsels. Kõik mina suuremataga lenda saan. Sugulased paneksiwad pahaks, kui sina matusele ei läha.“ Justina oli sellega rahul; ta pani omale pühapäewa riided selga ja läks teele. Lapse wõttis ta sülesse.

Priido oli kõik aeg pärast lõunat rahutu ja ei teadnud isegi, mida ette wõtta. Ohul läks ta ktselauta ja tegi seal õlgedega tegemist, torjas nartsud kottu ja pakkis nad ranitse sisse ühes petroleumi lambiga ja peitis siis ranitse heinade alla ära.

Kui pimedaks läks, andis ta lastele süüa, temal enesel jäi palukene laela sinni, ja siis saatis ta lapsed magama. Weel waatas ta lambrisse, kas lapsed juba magawad. Kui nad õõsel üles äratwad, siis pole sest wiga, ega neil ial jänu polnud, teadsiwad nad jo ommeti, et wanemad nende kõrwal magawad. Temal ei olnud midagi karta. Kest oli parajaste ühesla — sest neli hommikulist lootis ta juba kodus olla; siis on kõik tehtud ja teegi ei wõi tunnistada, et tema sel õõl kodunt ära oli. Mõnda peab see sündima. Järeloomtlemist siin palju enam ei olnud. Kohad oliwad temal kõik tuttawad. Täna weel seisiwad tema waenlase hooned Eppleri krundi peal, täna weel. Homme ehk on kõik juba teisiti! Kui kõik nõnda täitmiseks walmis oli, siis tuli imelikult rahu tema südamesse. Tasahiljusest läks ta toasti wälja, tasahiljusest kõi

ta ranitse heinade alt wälja ja läks läbi aia wainule. Wainne pime õõ kattsis maad, ei tähte taewas näha, ega kuud. Mustad rasked pilwed kattsiwad taewast. Wiim oli tulemas. Kui ommeti see õõ weel kuim oleks — tuul oli lange — siis lähets mo plaan täide! Üht inimese hinge polnud kurgi näha, üksnes õõlindude kisa oli siin ja seal kuulda.

Kiirel, lindlal sammul rändas Priido edasi — temal oli õige pakk tee ees. Ja kui ta lättemaismise töö lenda läheb, siis wõiks ta jälle wabamalt hingada — homsest saadil oleks ta jälle waba mees! Siis ehk leiab Priido Eppler jälle rahu! Pool teed oli juba ära läidud, kui ta mäe otsa jõudis. Ta jääb seisma ja waatab rahulitselt ümberringi; kuu paistab pilwedest läbi — ta paar tähelest on taewas näha, tuul puhub puudes läbi — muudu kõik wainne. Aga mis see on? Mäe al näikse heledat walguist — suitsupilwed teewad kõik jälle pimedaks — aga nüüd suur leel — tulekahju, kirikutorn on tulepaistes näha, — oh püha Sumal, põleb, põleb kodu! Kõik wiimsest otsas, ja seal on tema majake, ja tema lapsed — — — ta ktsitab, hirm ja ehmatus paneiwad teda tarretama. Ta ei saa ennast liigutadagi, film waatab kolemat näitemängu al orus. Seal al põleb, wiist tema maja, ja — tema lapsed üstina — üstina! „Appi, kõige wäeline Sumal, appi!“ Mõnda ktsendab ta ja ktsub ennast liigutada ja siis jooksab ta mäest alla, lõõtsudes ja wariistes tõttab waene mees edasi, ista edasi kuni ta üle ja üle higiga kaetud ja süda nii kangeste ktsub, et ahwardab lõhkeda, hing jääb kinni! Ta langeb põlwele peale, paneb ktsb kottu, palub surmaabastuses. Ja siis ajab ta enese jälle püsti — edasi, edasi! Tulekahju lähed laiemaks, sädemed lendawad ühest katuselt teise, aga aru ta ommetegi ei saa, kus põleb. Waimus kuuleb ta oma lapsi ktsendawat ja näeb, kuidas suits nad lammastab, kuidas nad ära põlewad — oh Sumal, ole mulle armuline! Kes peastab mo lapsed? Igamees ktsub ennast peasta niisugusel rimekal õõl! Tulekellad helisewad. Tema ktsus ktsab: tuli — tuli — seda sina tahtsid — nüüd on — ta ktses — tuli — — — mo Sumal, ära mine minuga ktsusse, — nõnda ktsendab ta taewa poole ja tormab tagasi ktsu poole, ta ainuke mõte on, kuidas edasi saab!

Wiimaks on ta külas — igalpool ktsendamist ja hüüdmist kuulda, rahwas jookseb läbiseegamine. Leel lõõb ta